

The World Bank

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ : ทางเลือกเศรษฐกิจไทย

การประชุมประจำปี 2552

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อคิดเห็นโดย

ดร. กิริฎา เภาพิจิตร

ธนาคารโลก

10 กรกฎาคม 2552

โครงสร้างของเศรษฐกิจโลกจะเปลี่ยนไปหลังจาก วิกฤติเศรษฐกิจครั้งนี้

- ▼ ระดับการบริโภคโดยรวมของโลกจะลดลง จากสหรัฐที่เคยเป็นประเทศที่มีระดับการบริโภคสูงสุด
- ▼ ความต้องการสินค้าส่งออกของไทยจากประเทศที่พัฒนาแล้วจะลดลง
- ▼ การแข่งขันด้านการค้าจะทวีความรุนแรงมากขึ้น
- ▼ ราคาน้ำมันและเงินเฟ้อเพิ่มขึ้น
- ▼ อัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น
- ▲▼ สภาพคล่องจะเพิ่มขึ้นอย่างมาก เนื่องจากการไหลเข้าของเงินทุน – ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น
- ▲ จะมีแรงกดดันในประเทศกำลังพัฒนาขนาดใหญ่ เช่น จีน และอินเดีย ให้มีการเพิ่มการบริโภคภายในประเทศ
- ▲ จะมีแรงกดดันให้มีการค้าภายในภูมิภาคเอเชียมากขึ้น

โครงสร้างของเศรษฐกิจโลกจะเปลี่ยนไปหลังจากวิกฤติเศรษฐกิจโลกครั้งนี้

ประเทศไทยจำเป็นต้อง

- ❑ เจาะตลาดใหม่ รวมถึงตลาดในภูมิภาคเอเชีย โดยให้มีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสินค้าและบริการที่เป็นที่ต้องการของตลาดใหม่เหล่านั้น
- ❑ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเพิ่มมูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการ
- ❑ เพิ่มอุปสงค์ภายในประเทศ
- ❑ ปรับปรุงบรรยากาศการลงทุน
 - ❑ **ทักษะและนวัตกรรม**
 - ❑ โครงสร้างพื้นฐาน
 - ❑ กฎระเบียบและวิธีการทำงานของภาครัฐ

เศรษฐกิจสร้างสรรค์

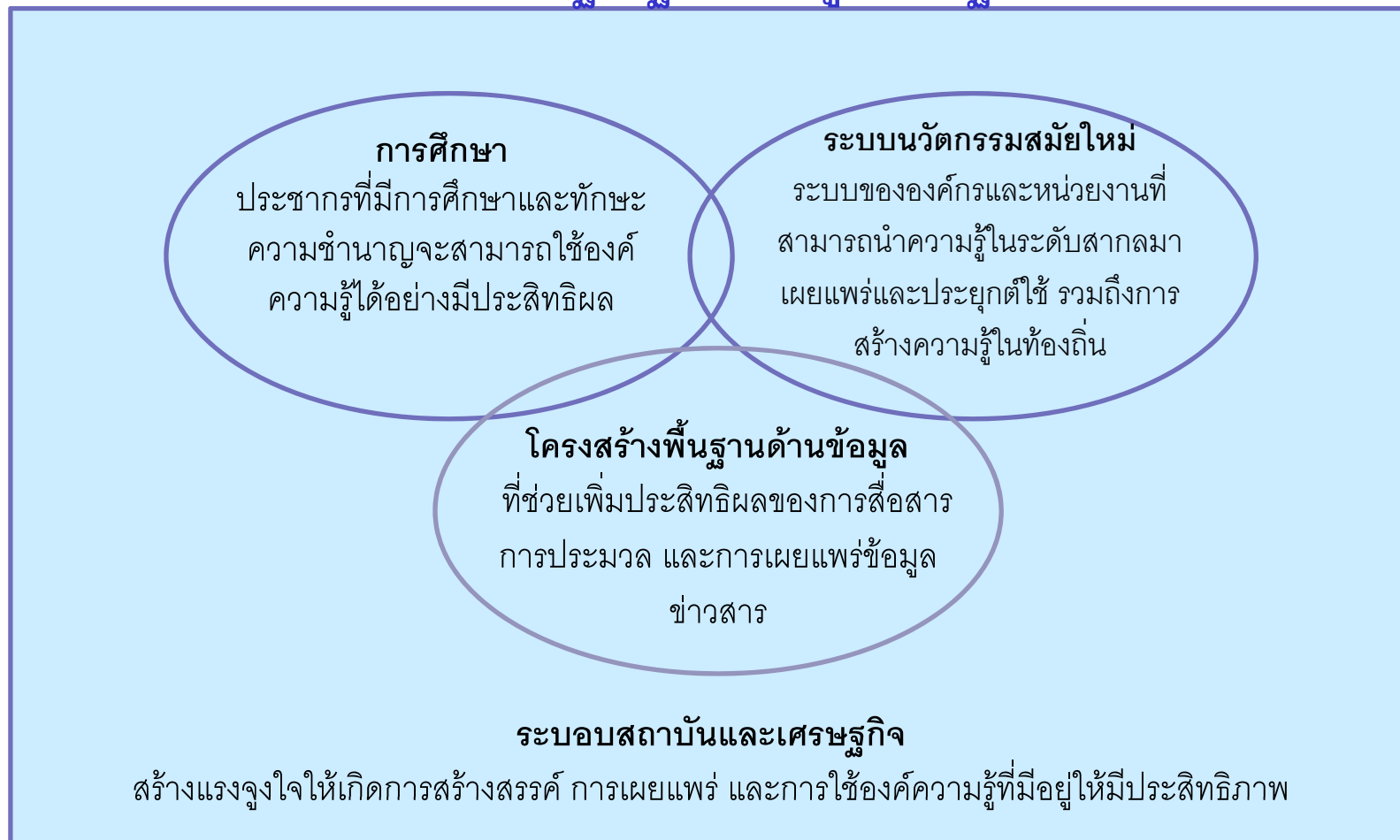
เศรษฐกิจสร้างสรรค์ คือ

แนวคิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการใช้องค์
ความรู้ (Knowledge) การศึกษา (Education) การ
สร้างสรรค์งาน (Creativity) และการใช้ทรัพย์สินทาง
ปัญญา (Intellectual property) ที่เชื่อมโยงกับพื้นฐาน
ทางวัฒนธรรม (Culture) การสั่งสมความรู้ของสังคม
(Wisdom) และเทคโนโลยี/นวัตกรรมสมัยใหม่
(Technology and Innovation)

การพัฒนาเข้าสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์มีปัจจัยหลัก 4 ประการ

ปัจจัย 4 ด้านของเศรษฐกิจฐานความรู้ / เศรษฐกิจสร้างสรรค์

แต่ประเทศไทยก็ยังมีผลล้าหลังในปัจจุบันเหล่านี้

ดัชนีเศรษฐกิจฐานความรู้ของธนาคารโลก *

Rank in 2008	Change in rank from 1995	Country
1	0	Denmark
17	7	Taiwan (China)
19	-2	Japan
21	0	Singapore
26	-3	Hong Kong (China)
31	-3	Korea
46	1	Malaysia
55	11	Brazil
63	-10	Thailand
77	18	China
93	3	Indonesia
96	12	Vietnam
100	4	India

* ดัชนีเศรษฐกิจฐานความรู้ คือ อัตราเฉลี่ยของดัชนี 4 ดัชนีที่วัดระดับความเป็นเศรษฐกิจฐานความรู้ของแต่ละประเทศ โดยประกอบด้วย

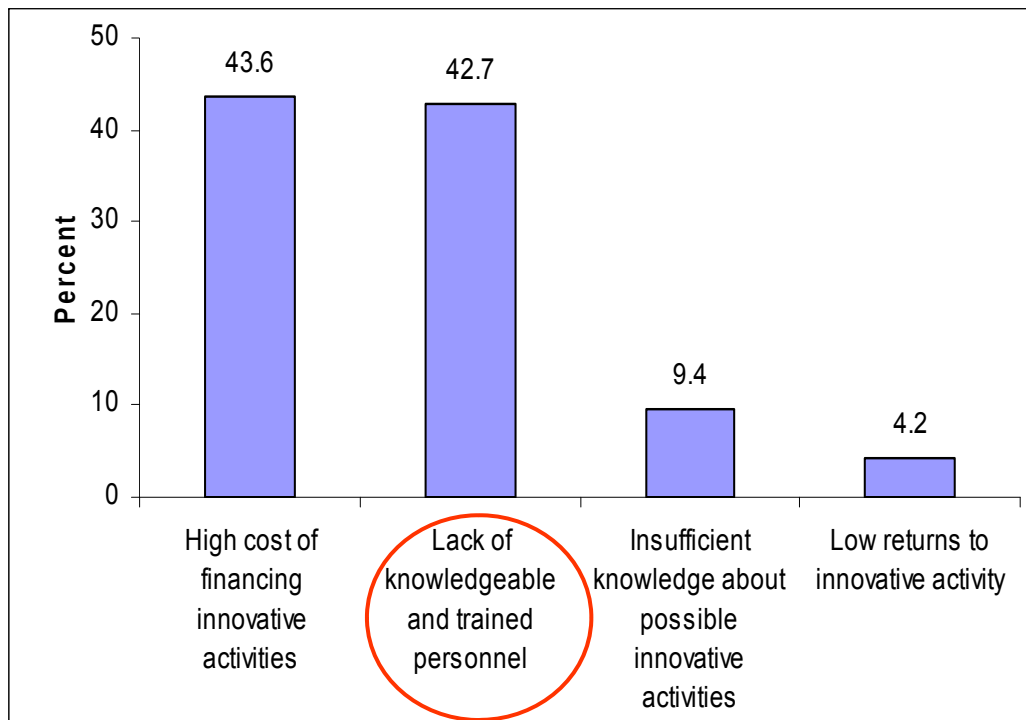
- 1) ระบบสถาบันและแรงจูงใจ
- 2) การอบรมและการศึกษา
- 3) การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้
- 4) โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ

ที่มา : ธนาคารโลก

การขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณภาพจำกัดความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ของกิจการ

ร้อยละของกิจการทั้งหมดที่ชี้ว่า ปัจจัยเหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญที่จำกัดการทำงานนวัตกรรม

กิจกรรมด้านนวัตกรรมรวมถึง

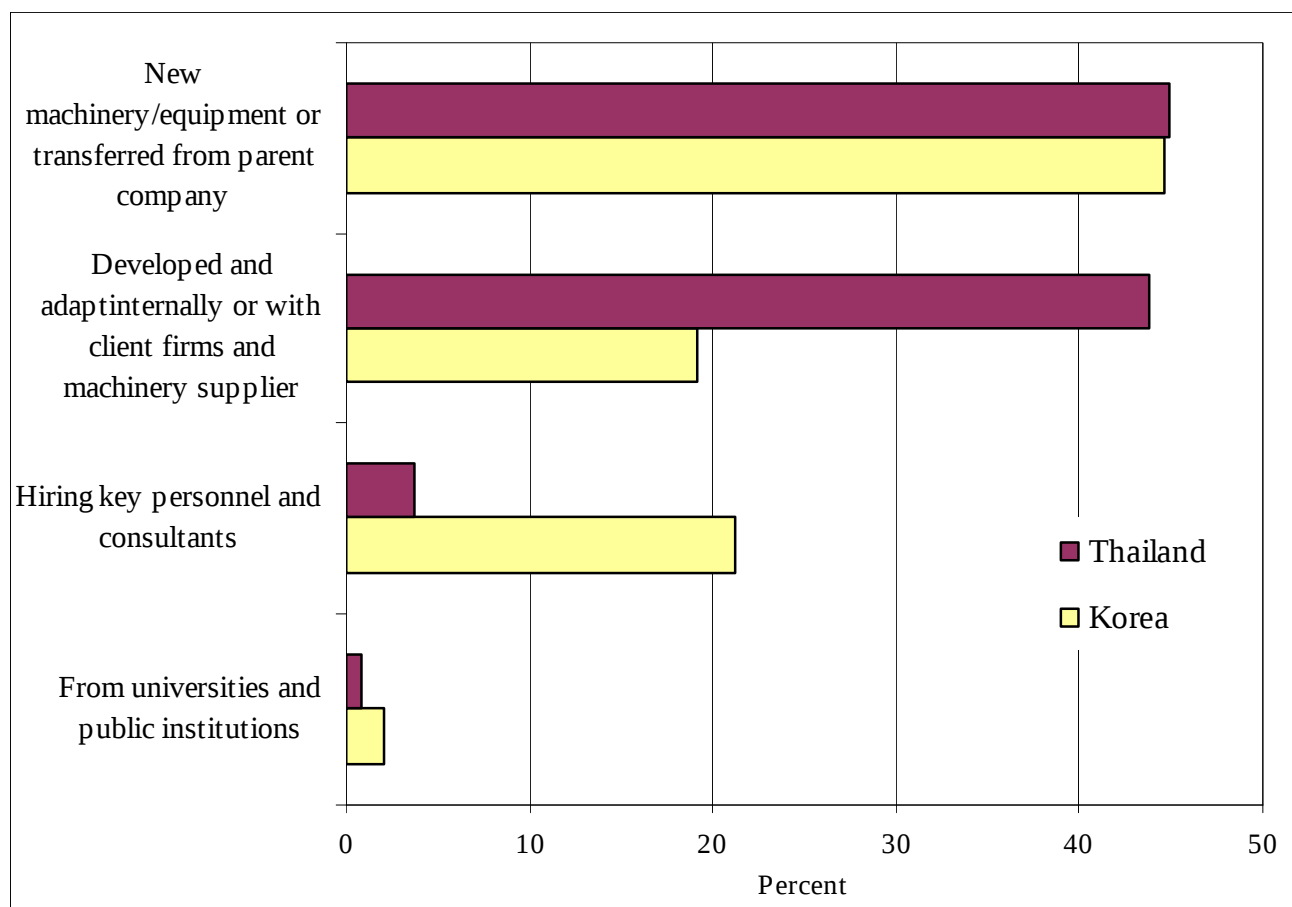
1. นวัตกรรมเทคโนโลยี เช่น การปรับปรุงเครื่องจักร
2. นวัตกรรมขั้นตอนการผลิต เช่น การผลิตสินค้าเดิมด้วยวิธีใหม่
3. นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ เช่น การพัฒนาสินค้าชนิดใหม่ๆ
4. นวัตกรรมทางการค้า เช่น การร่วมหุ้นกับบริษัทต่างชาติ
5. นวัตกรรมด้านการตลาด เช่น การมีสื่อเป็นของตนเอง

ที่มา: Thailand Productivity and Investment Climate Study 2550 (PICS 2550) โดยธนาคารโลก สภาพัฒนา และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ ที่ได้ทำการสำรวจธุรกิจจำนวน 1043 แห่งใน 9 อุตสาหกรรมการผลิต

ทรัพยากรบุคคลมีบทบาทอย่างจำกัดในการพัฒนา นวัตกรรมทางเทคโนโลยี

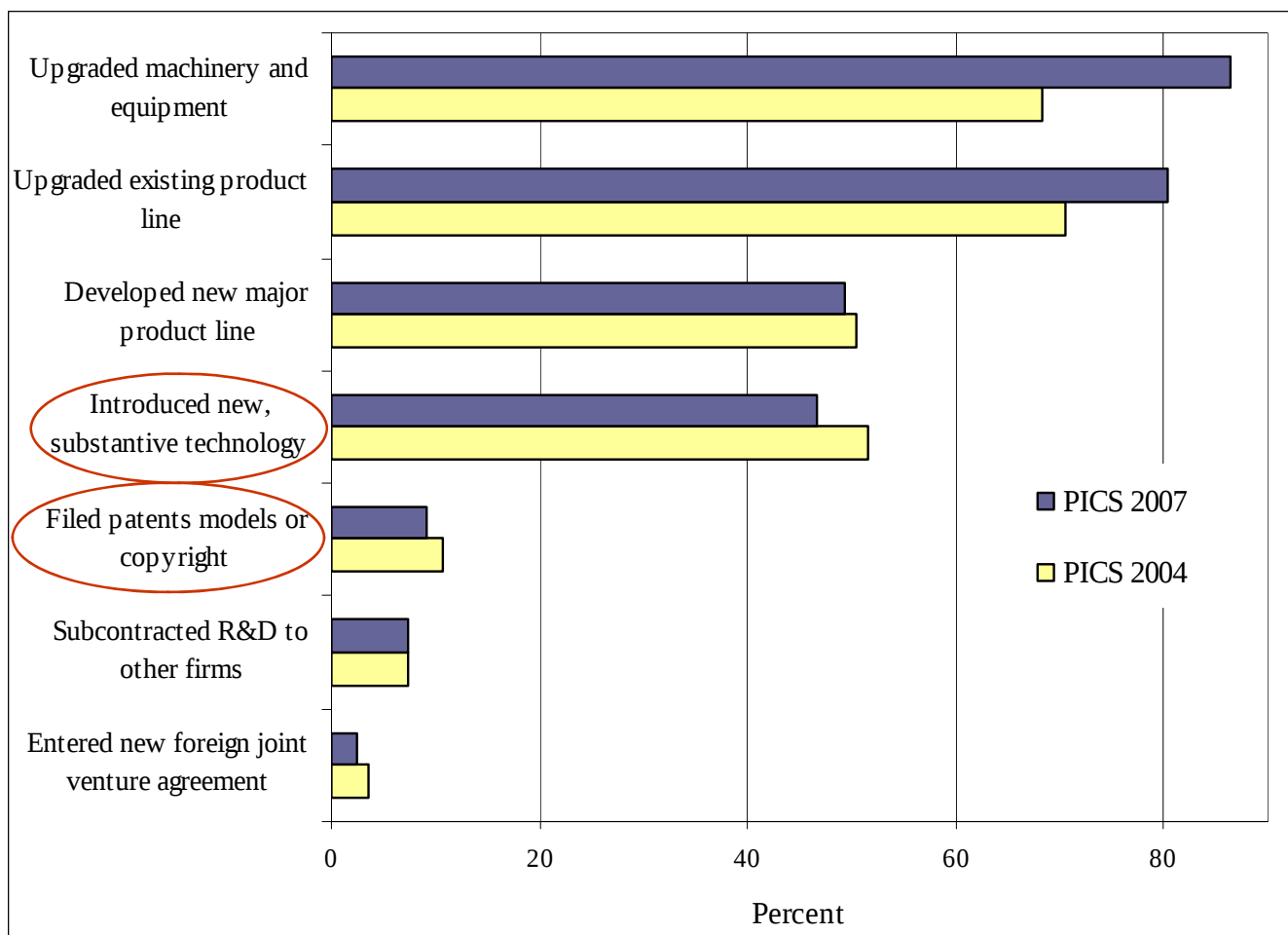
ช่องทางหลักของผู้ผลิตในการได้มาซึ่งเทคโนโลยี (ร้อยละของจำนวนผู้ผลิต)

การสร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีความซับซ้อนมากขึ้นมีน้อยลง...

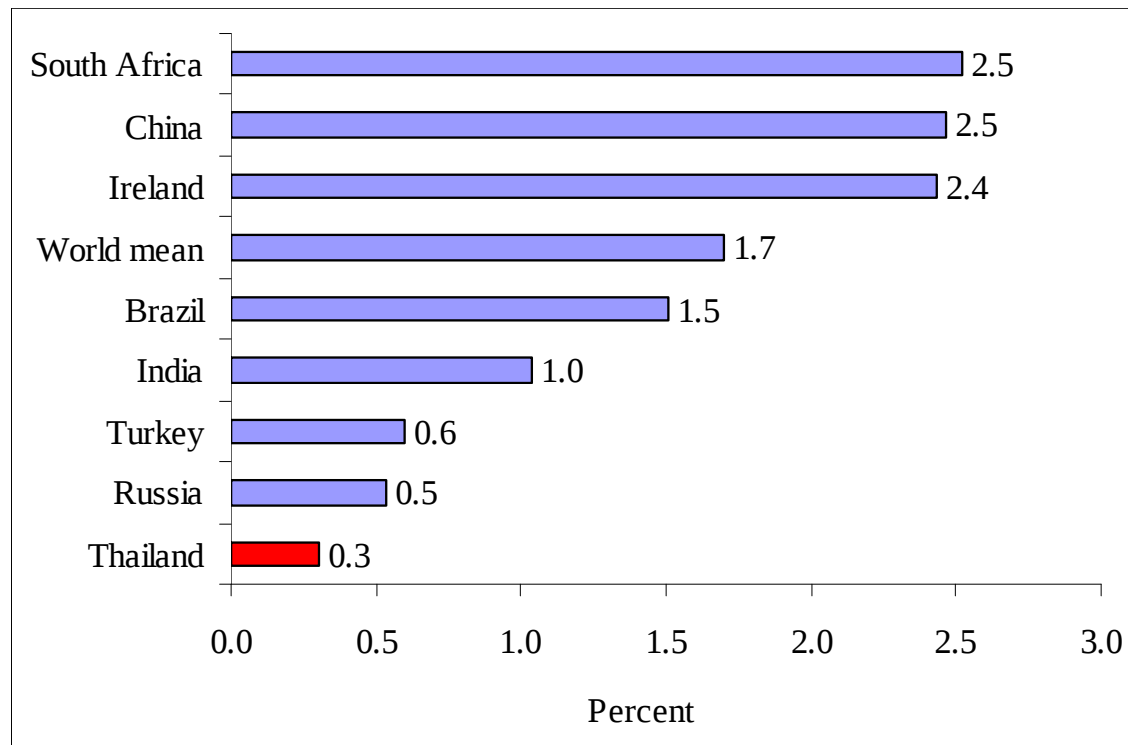
ร้อยละของผู้ผลิตที่มีการใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ปี 2546 – 2547 และ 2549-2550

...เนื่องจากการใช้จ่ายด้านการวิจัยและการพัฒนา ที่ต่ำ (และลดลง)

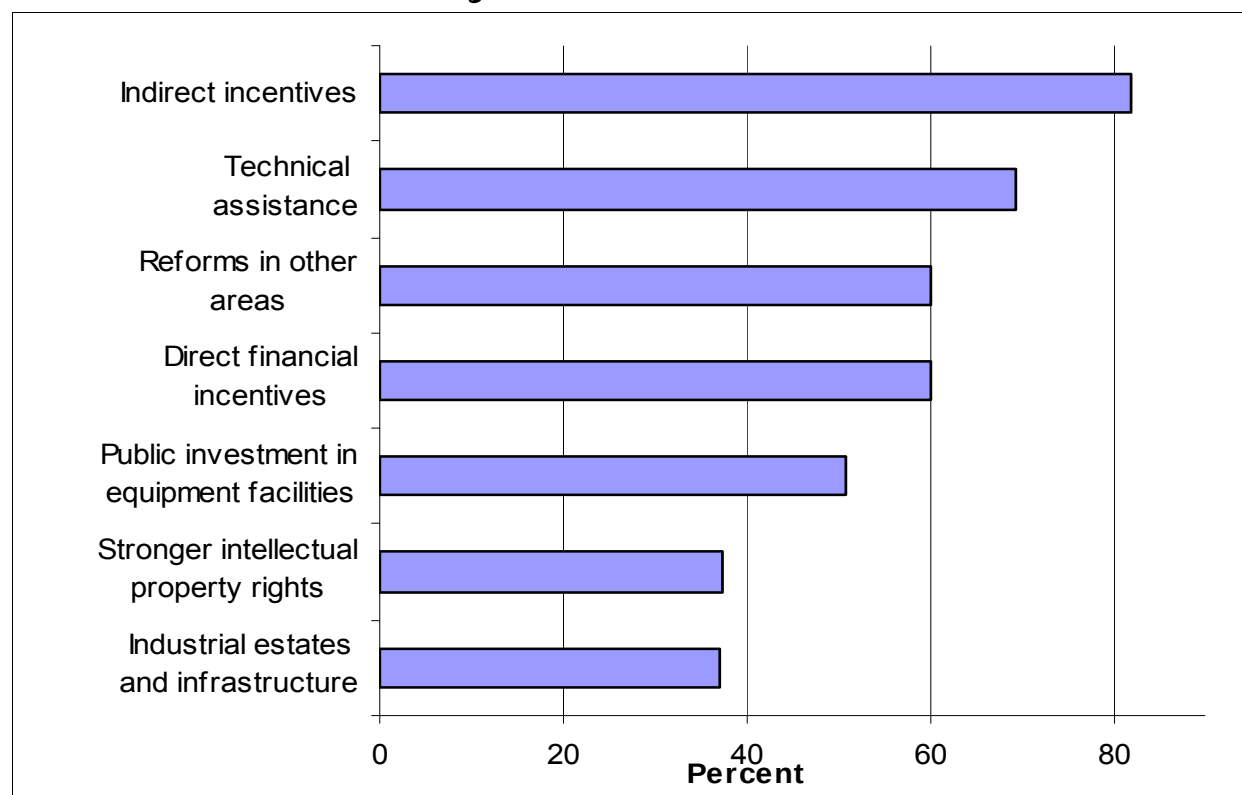
สัดส่วนของค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและการพัฒนาต่อรายได้จากการดำเนินงาน

เพื่อที่จะส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ การปรับปรุง
แรงจูงใจทางอ้อมของรัฐบาล (เช่น การหักลดภาษี) และ
ความช่วยเหลือทางเทคนิคเป็นสิ่งสำคัญ

ร้อยละของกิจการที่เห็นว่าความช่วยเหลือจากรัฐบาลในด้านเหล่านี้
มีความสำคัญมากต่อการส่งเสริมการทำงานนวัตกรรม

การประชาสัมพันธ์และพัฒนาโครงการของรัฐบาลที่มีอยู่แล้วเป็นก้าวแรกที่สำคัญ

สัดส่วนของกิจการที่ได้รับประโยชน์จากโครงการของรัฐบาลในการส่งเสริมการทำนวัตกรรม

(ร้อยละ)

	Benefitted from these		Never heard of these	
	Share (%)	No. of firms	Share (%)	No. of firms
R&D investment promotion (BOI)	3.7	37	34.3	341
Industrial technology assistance programme (NSTDA)	3.6	36	51.1	508
Skill, technology and innovation promotion (BOI)	3.1	31	41.0	408
Science Park project (NSTDA)	2.3	22	41.2	410
Low interest loan for technological development in private sector (NSTDA)	1.5	15	45.0	447
Open Lab (NSTDA)	1.2	12	66.5	662
200% Tax reduction for R&D expenditure (Revenue Department and NSTDA)	1.1	11	61.5	612

Source: Thailand PICS 2004 and PICS 2007

หัวข้อด้านอื่น ๆ เพื่อการพิจารณา

- ส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างมหาวิทยาลัย สถาบันการวิจัยของรัฐ และภาคอุตสาหกรรม/สังคม เพื่อกระตุ้นให้เกิดการำนวัตกรรม
- อุตสาหกรรมที่สร้างสรรค์ส่วนมากอยู่ในภาคบริการ
- ภาคบริการ
 - คิดเป็นมากกว่าร้อยละ 45 ของ GDP และมีการจ้างงานเกือบสองเท่าของการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรม
 - สนับสนุนภาคการผลิต
 - กฎระเบียบในปัจจุบันจำกัดการเติบโตและผลิตภาพของภาคบริการ
 - ได้รับการคุ้มครองมาเป็นระยะเวลานาน
 - การเข้าถึงบริการทางการเงินมีอย่างจำกัดเนื่องจากกฎระเบียบด้านหลักทรัพย์ค้ำประกัน

ขอบคุณ

สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงาน
และรายงานของธนาคารโลกได้ที่ :

Global: www.worldbank.org

Thailand: www.worldbank.or.th